

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 74/2019(95))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «OMEGA CH», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «OMEGA CHANNEL LTD»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Φεβρουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26(2) Τα δελτία ειδήσεων και τα επικαιρικά προγράμματα πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα και πολυφωνία, ιδιαίτερα αναφορικά με πολιτικά θέματα αλλά και οποιαδήποτε κοινωνικά θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη.

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

24. – (1)(α) Τα δελτία ειδήσεων προπαρασκευάζονται και μεταδίδονται με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα.

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **24.10.2019** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και / ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτόπροσώπως και / ή μέσω αντιπροσώπου και / ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός

επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 – 2:

1. Στις **17.5.2019**, μεταξύ των ωρών **20:10 - 21:10**, ο οργανισμός μετέδωσε **ρεπορτάζ** στο πλαίσιο του **Δελτίου Ειδήσεων**, με θέμα **βίντεο με οπτικό και ηχητικό υλικό που λήφθηκε σε σχολείο της Λάρνακας, στο οποίο καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής ακούγεται να επιπλήττει μαθήτρια που δεν είχε μαζί της τα ρούχα της γυμναστικής, χωρίς ωστόσο αυτό να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, κατά παράβαση του άρθρου 26(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).**

Συγκεκριμένα, στο εν λόγω ρεπορτάζ, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

- Παρουσιαστής: «Ακόμα ένα περιστατικό σε σχολείο έρχεται στο φως αυτή την φορά στην επαρχία Λάρνακας, καθώς καθηγήτρια γυμναστικής συμπεριφέρεται με απαράδεκτο τρόπο σε μαθήτρια που ξέχασε απλά να πάρει τα ρούχα της για το μάθημα της γυμναστικής. Περισσότερα θα μας μεταφέρει ο Νίκος ο Προκομμένος που είναι μαζί μας. Νίκο».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης προβάλλεται ο τίτλος «ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ ΓΙΑ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΡΙΑ» και στο δεξί μέρος της οθόνης ασταθή πλάνα από αυλή σχολείου].

- Νίκος Προκομμένος: «Καλησπέρα Μιχάλη, καλησπέρα κυρίες και κύριοι. Φαίνεται ότι όλα αυτά που είδαμε τις προηγούμενες ημέρες δεν είναι τίποτε άλλο από την κορυφή του παγόβουνου τόσο γι αυτά που συμβαίνουν στο Γυμνάσιο της Λινόπετρας, αλλά και για πράγματα που συμβαίνουν και σε άλλα σχολεία της Κύπρου. Το απόγευμα έφτασε στα χέρια μας ένα συγκεκριμένο βίντεο από σχολείο της επαρχίας της Λάρνακας, στο οποίο καταγράφεται μια καθηγήτρια της Φυσικής Αγωγής, έχω την εντύπωση ότι η λέξη αγωγή δεν ταιριάζει με το βίντεο που θα δούμε στη συνέχεια, η οποία επιπλήττει με τον πλέον προσβλητικό τρόπο...».
- Παρουσιαστής: «Μπροστά στους συμμαθητές της, μπροστά στους συμμαθητές».
- Ν.Π.: «Όλα έγιναν έξω από το γραφείο της καθηγήτριας Φυσικής Αγωγής, επαναλαμβάνω το αγωγής εντός εισαγωγικών, όπου η μαθήτρια πήγε να κάνει παράπονο για την παρατήρηση που της έκανε η καθηγήτρια, πήρε απουσία το παιδί, γιατί δεν πήρε τα ρούχα της γυμναστικής. Όμως το παιδί πήγε να κάνει ένα παράπονο για το γεγονός ότι την αποκαλούσε με συγκεκριμένο τρόπο η καθηγήτρια, επειδή ο χαρακτήρας της είναι τέτοιος, είναι χαμηλών τόνων και ενδεχομένως η καθηγήτρια να θεώρησε ότι κάνει ό,τι της λένε τα άλλα παιδιά. Θα δούμε πώς την αποκαλεί λοιπόν».
- Παρουσιαστής: «Να δούμε το βίντεο και να επανέλθουμε Νίκο».

[Στην οθόνη προβάλλεται η γραπτή απόδοση των όσων ακούγονται και ασταθή πλάνα από την αυλή σχολείου, τα οποία λήφθηκαν μάλλον από κινητό τηλέφωνο, ενώ καθ' όλη τη διάρκεια αναγράφεται το σήμα του τηλεοπτικού οργανισμού «OMEGA CH». Στο διάλογο που ακολουθεί με κυρτά γράμματα είναι επιπλέον αναφορές που ακούγονται στο διάλογο, αλλά δεν έχουν αποδοθεί γραπτώς στην οθόνη].

- Καθηγήτρια: «Πε μου ένα λόγο που δεν διορθώνεσαι αφού σε προσβάλλω. Για να μου πεις σκάσε κυρία, λαλείς μου έρχομαι με τα ρούχα μου [κόβεται η ομιλία και συνεχίζει από άλλο σημείο, χωρίς να μεταδοθεί τι της είπε η μαθήτρια]. Μάλιστα. Τούτη εν η δουλειά μου».
- Μαθήτρια κλαίγοντας: «Να με λαλείτε τσουρί μπροστά σε ούλλους να με προσβάλλετε;»
- Καθηγήτρια: «Τούτη εν η δουλειά μου. Τι θέλεις να σου πω; Αγελάδα;» [κόβεται η ομιλία και συνεχίζει] «Μόνη σου ανοίεις τον τάφο σου. Εν το καταλαβαίνεις; Μόνη σου» [κόβεται η ομιλία και συνεχίζει] «Γιατί στο δικό μου είσαι έτσι; Πε μου. Πε μου ένα λόγο να τον ηγράψω δαμέ».
- Μαθήτρια: «Εν έχω πρόβλημα που με σημειώνετε έχετε δίκαιο να με σημειώνετε».
- Καθηγήτρια: «Α μάλιστα, άμα σου βάλω δέκα εν να δεις ίντα δίκαιο εννά έχω. Προσπαθώ με σσιήλλιους θκυο τρόπους να σου αποδείξω ότι τούτη η συμπεριφορά σου δεν είναι η σωστή. Τζαι βουράς που πίσω, που πίσω πάντα» [κόβεται η ομιλία και συνεχίζει] «Παίζει την παλαβή ώρες ώρες».
- Άγνωστη φωνή: «Ούλλους έβαλα τους...».
- Καθηγήτρια: «Πάντα θα μπαίνουν απουσίες. Τζαι δεν με ενδιαφέρει. Πήαιιννε όπου θέλεις πήαιιννε. Πήαιιννε τωρά ολόισια στον Διευθυντή. Πήαιιννε ολόισια στον Διευθυντή τζαι πε του τζείνη η φάουσα έβαλεν μου απουσία. Φωνάζει με τσουρούι. Δεν την βρίσκω την ίσια μου μαζί της. Κάμε ό,τι θέλεις. Έφυνες [ακούγεται η μαθήτρια να φωνάζει, χωρίς όμως να γίνεται κατανοητό τι λέει]. Πάντως στο μάθημά μου με ξαναέρτεις χωρίς ρούχα γιατί εν ηξέρω ίνταμ' πον να γίνει. Δεν ηξέρω τι θα γίνει».
- Παρουσιαστής: «Νίκο τι να πούμε;»
- Ν.Π.: «Μιχάλη κι αν στο προηγούμενο βίντεο που είδε το φως της δημοσιότητας, όχι πως δικαιολογούμε σε καμία περίπτωση τη βία από καθηγητή προς μαθητή ή από οποιονδήποτε προς οποιονδήποτε, υπήρχε κάποια προκλητική συμπεριφορά σε λεκτικό επίπεδο τουλάχιστον από τη μαθήτρια προς τον καθηγητή που σήκωσε το χέρι του, στη συγκεκριμένη

περίπτωση, η συγκεκριμένη μαθήτρια το μόνο που ζητούσε, δεν έκανε παράπονο...».

- Παρουσιαστής: «Νίκο βλέπουμε ένα παιδί κλαίγοντας, μπροστά στον καθηγητή, με τους χαρακτηρισμούς που είδαμε...».
- Ν.Π.: «Την αποκαλούσε πάντα με τους συγκεκριμένους χαρακτηρισμούς, γιατί όπως θεωρούσε η καθηγήτρια αυτή η μαθήτρια δεν ήταν όσο θα έπρεπε κατά την άποψή της αυτόβουλη. Δηλαδή να έχει τη δική της κρίση. Το συγκεκριμένο παιδί έκανε παράπονα εδώ και καιρό. Μάλιστα σε άλλους καθηγητές, οι οποίοι δεν την πίστευαν. Θεωρούσαν ότι αυτά που έλεγε ήταν υπερβολικά και έφτασαν στο σημείο κάποιοι άλλοι συμμαθητές της να καταγράψουν σε βίντεο κρυφά, είναι φανερό ότι με κρυφό τρόπο έγινε η καταγραφή αυτού του βίντεο, στη συμπεριφορά της καθηγήτριας απέναντι στην μαθήτρια. Νομίζω τέτοιοι χαρακτηρισμοί και με τέτοια συμπεριφορά είναι η περιγραφή του εκφοβισμού, του bullying. Αν μιλούμε για bullying σε σχολείο, αυτό είναι το bullying».
- Παρουσιαστής: «Μάλιστα. Και το κάνουν εκπαιδευτικοί και καθηγητές φυσικής αγωγής είναι απαράδεκτο».
- Ν.Π.: «Μάλιστα, πάντως Μιχάλη να ολοκληρώσουμε με κάτι εντελώς συγκεκριμένο. Είναι ενήμεροι οι αρμόδιοι γι αυτό το περιστατικό. Ο λόγος που έφτασε στον σταθμό μας ήταν γιατί θεωρούσαν ότι δεν έγιναν όσα έπρεπε να γίνουν γι αυτή τη συμπεριφορά».
- Παρουσιαστής: «Έχρηζε περαιτέρω διερεύνησης, αν είναι δυνατόν, Νίκο σε ευχαριστούμε πάρα πολύ. Πάντως κυρίες και κύριοι όλα αυτά που παρακολουθούμε τις τελευταίες ημέρες δεν τιμούν τα σχολεία μας και ευχόμαστε κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο να είναι μεμονωμένα περιστατικά. Προβλήματα υπάρχουν, όλοι το αναγνωρίζουν, το θέμα είναι να βρεθούν και οι λύσεις...».

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, το βίντεο που μεταδόθηκε δεν ήταν σε καμία περίπτωση ολοκληρωμένο, καθώς αρχίζει από το λεκτικό ξέσπασμα της καθηγήτριας, χωρίς ο τηλεθεατής να είναι σε θέση να γνωρίζει ποια αναφορά της μαθήτριας ενδεχομένως να προκάλεσε το ξέσπασμα αυτό (βλ. αναφορά της καθηγήτριας «αφού σε προσβάλλω»). Επίσης, σε διάφορα σημεία φαίνεται να διακόπτεται η ροή του λόγου της καθηγήτριας, με τρόπο που δημιουργεί την

αίσθηση ότι έγινε αποσπασματική επιλογή κομματιών της όλης συζήτησης. Αυτό ενισχύεται και από τη διαπίστωση ότι δεν έχουν αποτυπωθεί γραπτώς στην οθόνη όλα όσα ακούγονται να λένε οι δυο γυναίκες, αλλά κατ' επιλογή. Επιπλέον, δεν ακούγεται σχεδόν καθόλου η μαθήτρια και οι αναφορές της. Παράλληλα, η τοποθέτηση τόσο του παρουσιαστή, όσο και του δημοσιογράφου δεν φαίνεται να είναι αντικειμενική, αφού παρόλον ότι το βίντεο δεν ήταν ολοκληρωμένο, καθώς απουσίαζαν από αυτό βασικές πτυχές της συζήτησης των δυο γυναικών για να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα, οι ίδιοι φαίνεται να έχουν καταλήξει σε δικά τους συμπεράσματα, χωρίς αυτά να προκύπτουν μετά βεβαιότητα, τα οποία και εκδηλώνουν στις αναφορές τους.

2. Στις **17.5.2019**, μεταξύ των ωρών **20:10 - 21:10**, ο οργανισμός μετέδωσε **ρεπορτάζ** στο πλαίσιο του **Δελτίου Ειδήσεων**, με θέμα **βίντεο με οπτικό και ηχητικό υλικό που λήφθηκε σε σχολείο της Λάρνακας, στο οποίο καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής ακούγεται να επιπλήττει μαθήτρια που δεν είχε μαζί της τα ρούχα της γυμναστικής, χωρίς ωστόσο αυτό να έχει προπαρασκευαστεί και μεταδοθεί με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Ανδρέα Χάσικου, ημερομ. **25.11.2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις 17.5.2019, μεταξύ των ωρών 20:10 - 21:10, ο οργανισμός μετέδωσε ρεπορτάζ στο πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων, με θέμα βίντεο με οπτικό και ηχητικό υλικό που λήφθηκε σε σχολείο της Λάρνακας, στο οποίο καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής ακούγεται να επιπλήττει μαθήτρια που δεν είχε μαζί της τα ρούχα της γυμναστικής, χωρίς ωστόσο αυτό να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, κατά παράβαση του άρθρου 26(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 1) και χωρίς αυτό να έχει προπαρασκευαστεί και μεταδοθεί με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(1)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 3 - 7 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην επιστολή του Δικηγόρου του, ημερομ. 25.11.2019, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι το ρεπορτάζ ήταν ακριβές και αντικειμενικό, η Αρχή τον απορρίπτει. Όπως έχει αναφερθεί και στον Πίνακα Α' της υπόθεσης ημερομ. 16.10.2019, η όλη παρουσίαση του ρεπορτάζ δημιουργεί την αίσθηση ότι έγινε αποσπασματική επιλογή κομματιών της όλης συζήτησης, ενώ οι παρουσιαστές φαίνεται να καταλήγουν σε δικά τους συμπεράσματα, χωρίς αυτά να προκύπτουν μετά βεβαιότητος.

Αναφορικά δε με τον ισχυρισμό ότι η ομιλία της μαθήτριας κόβεται διότι αφενός δεν ήτο καθαρό το ακουστικό υλικό και αφετέρου προκειμένου να προστατευθεί η ανήλικη μαθήτρια, επίσης δεν γίνεται αποδεκτός, καθώς μεταδόθηκαν σημεία όπου ακούγεται η ομιλία της μαθήτριας, αλλά από το σημείο όπου αρχίζει το λεκτικό ξέσπασμα της καθηγήτριας και όχι νωρίτερα,

μη αποκλειομένου του ενδεχομένου το ξέσπασμα της καθηγήτριας να προκλήθηκε από την ίδια τη μαθήτριά.

Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή κρίνει ότι πρόκειται για μια ιδιαίτερα ατυχή στιγμή στο Δελτίο Ειδήσεων του οργανισμού, καθώς το ρεπορτάζ δεν ήταν ολοκληρωμένο, δεν ήταν ακριβές και ενώ απουσίαζαν βασικές πτυχές για να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα, ο παρουσιαστής και ο δημοσιογράφος προέβηκαν σε συγκεκριμένες, μη αντικειμενικές τοποθετήσεις.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενωπίον της στοιχεία, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό την κύρωση της **Προειδοποίησης** για τις παραβάσεις του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο **1**) και του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2**) που έγιναν στις **17.5.2019**.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.